

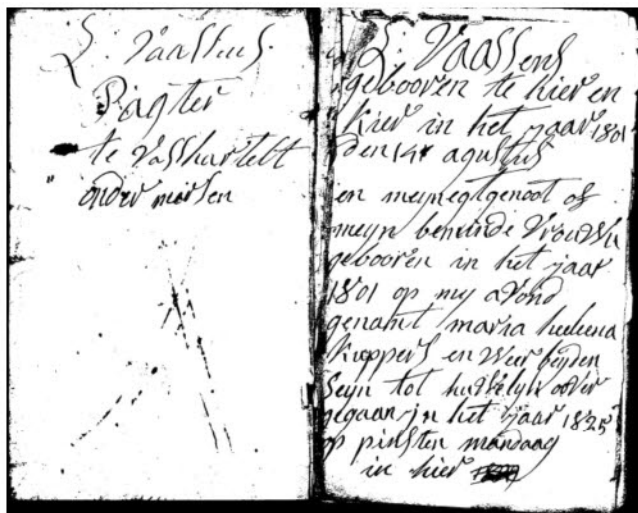

L. VAASSENS, PAGTER TE VASSHARTELT ONDER MEERSEN

Eigenhandig geschreven door Laurentius Vaassens

Getypt door J.J. van de Weijer (1) en bewerkt door Fons Heijnsens

L: Vaassens gebooren te Hier en Kier in het jaar 1801 den 14 agustus (2) en meijn egtgenoot of meijn beminde vrouw gebooren in het jaar 1801 op mij avond, genamt Maria Helena Kuppers (3) en weij beijden seijn tot huwelijk overgegaan in het jaar 1825 op pinster mandaag in Hier. (4)

[In tegenstelling tot bovenstaande tekst, wordt vanaf hier - vanwege de leesbaarheid - een "aangepaste" schrijfwijze/spelling gehanteerd].

En van onze verwekte kinderen: (5)

Ten eerste: Anna Maria Vaassens geboren in Heer en Keer den 24 Februari 1827, de peter was grootvader Dominicus Vaassens, de meter Maria Kuypers.

Ten tweede: Gertrudis Gerlacha Vaassens geboren te Houthem den 21 Januari 1829, peter: Martin Kuypers, meter: Gertrudis Lemmerling (Lemmes?).

Ten derde: dochter Elisabeth Gerlacha Vaassens geboren te Houthem den 9 Januari 1832.

Ten vierde: dochter Maria Helena Vaassens geboren den 25 october 1834, overleden in ouderdom van 4 jaar te Houthem.

Ten vijfde: dochter Maria Katharina Vaassens geboren den 9 september 1837 in Houthem St. Gerlach en

(Ten zesde): P. Vaassens overleden in den ouderdom van 17 jaren in 1857 op het Gasthuis, onder Bemelen begraven. Peter: Vaassens van Scharm.

(Ten zevende): de jongste dochter, geboren den 27 juli 1840. Lena.

En onze **voorouders**: vader Dominikus Vaassens, overleden in den ouderdom van 87 jaren, 1842 in Heer en moeder Anna Maria Dreesens overleden in den ouderdom van 60 jaren, den 5 Januari 1825 in Heer.

En de voorouders van Maria Helena Kuypers: vader Mathijs Kuypers, overleden in den ouderdom van 62 jaren in 1818 te Schimmert en moeder overleden in den ouderdom van 52 jaren in 1822.

Moeder: Anna Maria Vrancken te Schimmert, haar moeder was 90 jaar oud geworden.

Van Peter en Meter

Van Mieke (Anna Maria), peter grootvader Dominicus Vaassens, meter: Maria Kuypers.

Van Truke (Gertrudis), peter: Martinus Kuypers, meter: Maria Lemmes van Heer.

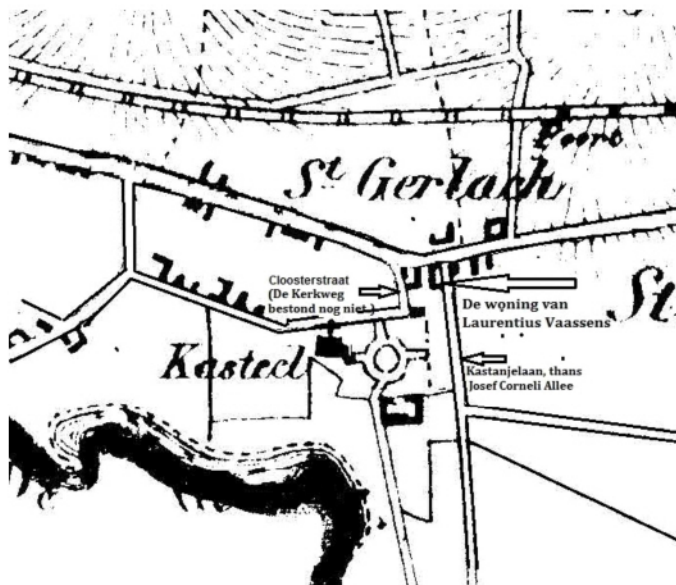
Van Lena (Maria Helena) overleden, peter: Bartholomeus Kuypers, meter: Isabella Vaassens.

Van Maria Catharina, peter: Servaas Vaassens en meter: Maria Catharina Lemmes.

Van Elisabeth, peter: Joannes Vaassens, meter: Elisabeth Kuypers.

En de jongste dochter Lena, peter: Hendrikus Kerkhof en meter: Helena Lemmens van Haasdal.

Al deze kinderen zijn geboren in Houthem-St.Gerlach, in de kerk gedoopt behalve het oudste meisje in Heer.

Uit: Gemeente atlas van de Provincie Limburg / J. Kuypers. - 1869

En wij zijn woonachtig geweest te Houthem (6) en het smids-handwerk bedreven en landbouwer tegelijk. 25 jaar te Houthem, in 1826 begonnen en ver-
trokken naar Bemelen, Gasthuis en deze pachthoeve was ter grootte van 25
bunders tegen een pacht prijs van 110 een honderd en tien francs per bunder en

Openbare Verkoop van VEE,

Akkergereedschappen enz.

De Notaris KLEUTERS,

te Meerssen, zal op de Hoeve Groot Vaeshartelt, gem. Meerssen, ten verzoeken van den Heer L. Vaassen, op crediet mits goeder bekendheid of borgstelling, publiek verkoopen:

Donderdag 6 Maart 1873

4 extra mooie WERK-
PAARDEN, als 1 merrie
van zeven jaren met veulen,
een ruipaard van vijf en een van drie
jaren; al de Akkergereedschappen, als
een wagen met breede wielen, een bogelwagen,
twee lange karren, slagkar met ijzeren as, eene
chaise, 4 ploegen, 4 eggen, waarvan eene ijzeren,
2 wankmolens, schoffel, 1 gaffel- en 1 vijnstok,
hekselmachine, span- en andere toestel, al het
paardentuig, benevens 80 kippen.

Vrijdag 7 Maart 1873

50 stuks

HOORNVEE,

meestal gecroiseerd en zuiver hol-
landsch ras, waarbij 35 dragende
koeien en vaarsen.

Drie draaivaten, 1 handbotermachine, 1 melk-
kar met vat, 4 melk- en roomkuipen, 1 draag-
vat, 400 witte gelakkeerde melkbaren en verdere
melk- en keldergereedschappen, Bascule met
gewichten, zakken enz.

Zaterdag 8 Maart 1873

Veertig varkens,

als: 14 volgaande zoogen,
2 id. met biggen, 2 vette varkens en
22 scheutelingen, 4 varkenskuipen,
2 waskuipen en eene partij steenen
potten.

Eene groote hoeveelheid hooi, boomstroom
ruwvoer, brandhout, schansen enz. Voorts
eenige huismebelen en keukengereedschappen,
benevens al de overgeblevene zaken.

Men zal elken dag juist om 11 ure
beginnen.

bovendien nog een vet varken en 60 pond
boter en 30 vaten aardappelen. Toen was
een bunder oude maat van twintig groote
roeden.

Van daar na verloop van zes jaren ver-
trokken naar Vaeshartelt naar een groote
pachthoeve van 50 bunders, gepacht van
den grootheer P. Regout voor een pacht-
prijs van honderd en vijftig francs. Dat was
eenen hoogen pacht prijs en nochtans
goed gewoond 15 jaren lang. Wel jaarlijks
duizend francs overgemaakt.

Nochtans veel ongelukken gehad onder
de beesten. Deze schade onder de
beesten is niet minder als drie duizend
francs, maar toch weer een groot geluk bij
het uitspannen, door de hooge prijzen van
de beesten (als) nooit meer (is) geweest.

Dit was een verkoop (volgens advertentie
697 en 8 Maart 1873 gehouden door
notaris Kleuters te Meerssen) waarvan
alle menschen zeiden dat het nooit een
mensch gezien of gehoord had en (van)
die menschen zouden het nooit meer
zien.

Er waren drie paarden ieder van duizend
francs. Er waren zeven van de beste
koeien van doorgaans, de een meer en de
ander minder, drie honderd gulden hol-
lands. De menschen betaalden uit, met
het kwijtgeld, met zeven honderd francs
en de varkens vansgelijken. En het waren
dan ook drie zwarte paarden en vijf en
veertig stuks koebeesten en dertig stuks
varkens, den hoogsten prijs honderd
gulden hollands en den laagsten vijftien
gulden, een van vijf zes weken oud.

Nu daar was dan bij begrepen hooi en
stroo. Was dat geen groot geluk dat het
een waarde was van tien duizend gulden
hollands. 1873 geëindigd.

En dit was acht en twintig bunders grasgewas en goed vet gevonden en (toch) was het eerste jaar slecht, door de hitte en de branning was alles verbrand. De beesten traden het gras in heksel. Toch kwam een natte oogstmaand (en) kwam nagrass. Toch had men kunnen betalen. Toch dit was het kleinste getal van boter, maar drie duizend halve kilo's maar goede prijs, zoo tegen tachtig cent per halve kilo. Maar toch na verloop van twee à drie jaren, toen ging het beter, het getal van boter (werd) beter: vierduizend nog wel vierduizend en zeven honderd per jaar. Dit was dan het hoogste getal maar dan tegen zestig cent per halve kilo; nu gaat dit alles verminderen, alle jaren na onze verkoop op een goede koebeest met honderd francs. Drie jaren lang, tot dat die (prijzen) van zes honderd maar drie honderd waren.

Nu na dezen tijd gaat het weer veranderen, de paarden blijven nog hetzelfde prijzen, een goed paard 1000 francs. En binnen die 15 jaren op Vaeshartelt hadden wij (een) ongelukkig jaar gehad (en) wel het jaar 1870, alles bevroren, het koren (rogge) en de tarwe er was niets (over) gebleven. Uit nood heb ik oud koren en tarwe moeten zaaien, en goed gelukt, en oude boonen, en goed gelukt, zoodat (we) wel veel tegenspoed (hebben) gehad. Maar God zegende wederom. Nu gaan wij op onze rente leven.

In het jaar 1873 wederom naar Bemelen. Daar hebben wij de gelegenheid om God te dienen en te bedanken voor alle weldaden en ik zal hem dienen zoo hartelijk als het mijn krachten toelaten.

Wij werden al zoo oud en ik kan wel zoo schrijven omdat ik jaren lang heb verlangd om toch eens een pachthoeve of een woning te krijgen kort bij de kerk. En door den Godens wil, dunkt mij, dat ik ben gedreven (ge)worden (én) door den Geest Gods, gedurig naar ons geluk.

Het is wel te verwonderen (want) het eerste pachtten wij te Houthem te Sint Gerlach. Daar werden wij veroordeeld van (door) de nobers (buren), een eigenaar nog wel, (om) dat wij als vierde pachter kwamen, nadat er al 3 drie zijn verlopen uit dit huis en wat willen wij dan al in Godes naam beginnen (?). Die zijn van armoede verlopen. Daar waren wij dadelijk geklanderd op mijn smederij en zoo veel verdiend dat wij na eenige jaren al met een landbouwerij aangingen bij de smederij te samen. Zoo ging het goed. Al een paard en later twee paarden. Dat was toch gelukkig geweest.

Toch wel tegenspoed gehad en toch 7 zeven kinderen getrokken en een gestorven en alle kinderen ziek geweest, ja ook moeder in gevaar van sterven. Ja ook een paard verspeeld ter waarde van 100 honderd Kroon. Ja, het was een bijzonder paard; toen zei men niet vijf francs stuk toen waren het kronen, ter waarde van 100 kronen, toen waren de paarden niet duur.

Alweer in Godes naam naar de Gasthuishoeve. Alweer hetzelfde. Daar was den vorigen pachter ook verlopen en wij werden alweer geoordeeld. Maar wij hebben wel goed gewoond, wel meer als 3000 (drie) duizend francs overgemaakt op die zes jaren. Dat was schoon drie duizend op zes jaren maar het grootste ongeluk was onzen eenigen zoon te verliezen en toen op Vaeshartelt werden wij hetzelfde veroordeeld. Een ieder zegt daar zijn de pachters alle verlopen van armoede, wat zult gij dan daar verdienen.(?) Maar

de menschen denken niet op (aan) de inrichting; daar waren overal reden (voor). Maar ik mag wel zoo zeggen en schrijven.

Zoo een matig en zuinig leven, ons geheel leven lang gedaan, sterk gewerkt, geen hoovaard, gebruik geen verkwisting van verteeren. Ja wel onze noodwendige kost en drank gebruikt.

Ja, nu zijn wij woonachtig te Bemelen op onze rust. Daar zijn wij, 75 jaar oud en nooit meer gezien of gehoord van eenen wind in de maand augustus met honderden boomen omgewaaid, ja wel huizen. 1875.

Ja, nu in het jaar 1876 in Maart wederom zoo eenen wind, nog erger dan het vorig jaar. Nu spreken wij niet van honderden wel duizenden boomen en zoo menig huis en daarbij nog een zeer groot water, zoo een water (was) in vele jaren (niet) zoo lang groot (hoog) geweest en veel schade gedaan.

Nu hebben wij ondervonden dat het zeer goed is een gewijde kaars aan te steken, dat wordt van vele menschen geprezen. Daar waren wel in een gemeente zeven honderd boomen omgewaaid. Nog in deze zelfde jaren: van de pachter op genaamd Blankenberg onder Keer, deze was de overveger van alle pachters hier in den ganschen omstreek, van dezen werd maar gesproken, deze was gespannen van gerei voor den landbouw te bewerken, deze had machines van alle soorten; dorsch, zicht (maai), haksel, zaai, schoffel, plant, maai, zichtmachines, hetgeen wat een andere pachter niet kenden en op een keer had hij met duizenden schulden gemaakt, zelfs bankiers bedrogen misschien wel millioenen schulden gemaakt en op een vieze keer is de pachter bankroet en laat vrouw en kinderen hier zitten. Nu is de groote pachter in faillissement.

Van Hooven (7) naar de weerlicht toe.

Noten

1. Getypt te Maastricht, 3 augustus 1976 van wege J.J. van de Weijer (1918-2001), kleinzoon van de oudste dochter.

2. Laurentius (Laurens) Vaassens, geboren te Heer en Keer 3-2-1801 (op bidprentje: in september 1801). Volgens het register: 14 Pluiose an 9 van de Franse Republiek. Omgerekend is dat 3-2-1801. Van beroep: hoefsmid. Overleden te Bemelen 15-2-1888. (Ouderdom 87 jaren en 5 maanden). Zoon van Dominicus Vaassens (geboren te Amby 16-10-1758, overleden te Heer 31-12-1840) en Joanna Maria Dreessens (geboren te Hoensbroek 8-9-1767 en overleden te Heer 24-5-1826).

3. Maria Helena (Helena) Kuijpers (Cuijpers), geboren te Schimmert 30-4-1801 (op bidprentje: 25-6-1801), overleden te Bemelen 9-8-1878. Dochter van Mathijs Kuypers (Mathieu Cuijpers), geboren te Schimmert 17-3-1754, overleden 28-7-1817 en Anna Maria Vrancken, overleden op 27-4-1823, dochter van Hendrik Vrancken, geboren te Beek 11-10-1739 te Geverik-Beek, overleden te Schimmert op 18-1-1800 en van Petronella Ruiters (dochter van Jan Ruiters en Anna Willems), overleden te Schimmert op 18-2-1826 in de ouderdom van 90 jaren.

4. Gehuwd 18-5-1825 te Heer.

5. 1. Anna Maria Vaassens (Vaessens), geb. Heer 24-2-1827 (op bidprentje: 27-2-1827), overl. Houthem 20-2-1907. Trouwde Joannes van de Weijer, geb. Meerssen 21-7-1828, overl. Houthem 2-11-1908. Landbouwers.

2. Gertrudis Gerlacha Vaassens, geb. Houthem 21-1-1829, overl. Itteren 4-1-1909. Trouwde Ludovicus Leenders, geb. 8-10-1818, overl. Itteren (kasteel Meerssenhoven) 16-10-1878. Geen kinderen.

3. Elisabeth Gerlacha Vaessens, geb. Houthem 9-1-1832, overl. Bemelen 8-7-1917. Trouwde Petrus Hubertus (Pieter) Honée, geb. St. Antonius Banck, gemeente Cadier en Keer 8-8-1832. Geen kinderen.

4. Maria Helena Vaassens, geb. Houthem 25-10-1834, overl. Houthem, oud 4 jaar.

5. Maria Catharina Vaessens, geb. Houthem 9-9-1837 (volgens Genlias: 9-10-1837), overl. Limmel 3-9-1919. Trouwde Meerssen 18-4-1868 Stephanus Hubertus Vaessen, geb. Amby 24-8-1831, zoon van Jan Willem Vaessen en Mechtildis Vissters, overl. Meerssen 27-10-1912. Landbouwers.

6. Pieter Vaassens, geb. Houthem 14-8-1840 (volgens Genlias: 13-10-1840), overl. Bemelen-Gasthuis 3-12-1857.

7. Maria Helena Vaassens (Vaessens), geb. Houthem 27-7-1840 (volgens Genlias: 27-6-1844), overl. Maastricht-Limmel 19-2-1925. Trouwde Meerssen 11-11-1871 Nicolaas Hubertus Geelen, geb. Limmel-Meerssen 27-1-1842, zoon van Mathijs Geelen en Anna Catharina Bongaarts, overl. Maastricht-Limmel 4-11-1920, in de ouderdom van 78 jaren. Landbouwers. Geen kinderen.

6. In Houthem zou hij gewoond hebben in het huis ten westen van de Kastanjelaan naar het Kasteel. Dit huis is reeds zeer lang geleden afgebroken. Het staat echter nog in de Gemeente atlas van J. Kuypers van 1869.

7. Over het bankroet van Hendrik van Hoven te Blankenberg (Keerderberg) in 1875, zie: De Maasgouw 1977/6, p. 182/184.

Zelig is de man, wiens hoop alleen op God gevestigd is, en die niet omgezien heeft naar ijdelheid en valsheid (Ps. 39.)

JEZUS + MARIA + JOZEF!
Bied voor de ziel van zalig
DEN HEER

LAURENTIUS VAASSENS,
echtgenoot van wijlen
Maria Helena Kuipers.

De dierbare overledene werd in Sept. 1801 te Heer geboren, en overleed zacht en kalm, gesterkt door de genademiddelen der H. Kerk te Bemelen, den 15 Februari 1888, in den hoogen ouderdom van 87 jaren en 5 maanden.

Eene erekroon zij de hooge jaren, die op den weg der gerechtigheid gevonden worden. (Spr. 16.)

Hij was een godvruchtig, geduldig en rechtzinnig man, die den Heer vreesde, zich van het kwaad verwijderde (Job. 1.) en den Heer in de eenvoudigheid des harten diende. (Cor. III.)

Dierbare kinderen! ik bewaar u in mijn geheugen; noch de afstand der plaat-en, noch de lengte der tijden, noch iets anders zal mijne liefde jegens u verlaaten. Denkt aan de zorgen, die ik voor u gehad heb en bidt aanhoudend voor mij, opdat mijne ziel des te eerder

ruste in vrede.
Zoet hart van Jesus wees mijne liefde. (300 dagen aftaat.)

Gebrs. Crolla, Houthem—Valkenburg.

Zelig is de mensch, wiens hoop alleen op God gevestigd is, en die niet omgezien heeft naar ijdelheid en valsheid. (Ps. 39—65.)

JEZUS, + MARIA, + JOSEPH.

+

BID VOOR DE ZIEL VAN ZALIGER

MARIA HELENA KUIJPERS

de dierbare overledene werd geboren te Schimert den 25 Junij 1801, trad in het huwelijk met LAURENTIUS VAASSEN den 18 Mei 1823, en overleed te Bemelen gesterkt door de genademiddelen der Heilige Kerk den 9 Augustus 1878 's namiddags 5 ure.

Geijkt het den Heer behaagde zoo is het gebeurt de naam des Heeren zij gezegend. (Jos. 1.)

Bedroeft u niet te zeer lieve echtgenoot en kinderen, ik zal u wederzien hier boven in den schoonen Hemel en dan zal uw hart blijde zijn. Ik sterf maar mijne liefde sterft niet.

(ZAL. BERCHMANS.)

Thans echter is het volbracht (Job. 19—30, en nu smee ik u allen mijn geliefde echtgenoot, kinderen, bloedverwanten en vrienden door onzen heer Jezus Christus, dat gij mij helpt door uwe gebeden bij God voor mij opdat ik

Ruste in vrede!
Onze Vader. — Weest gegroot.
Gezegend zij het Heilig Hart van Jesus (100 dagen aftaat.)

Maastricht. — J. Wijngaards-Gulikers, Montstraat.